

ZADRUGAR

Glasilo „Nabavljalne zadruga uslužbencev drž. železnic v Sloveniji“ v Ljubljani VII

Izhaja vsakega prvega v mesecu. = Naročnina letno za nečlane Din 18.—. = Posamezna številka stane Din 150. = Dopisi in reklamacije naj se pošiljajo na upravni odbor N. Z. U. D. Ž. Ljubljana VII.

Občni zbor

ki bi se imel vršiti dne 22. junija t. l. se v smislu § 4. uredbe o nabavljalnih zadrugah preloži in se vrši v nedeljo dne 13. julija 1924 ob 8.30 v veliki dvorani Mestnem domu v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Sprememba združnih pravil.
2. Dopolnilna volitev članov upravnega odbora.
3. Dopolnilna volitev članov nadzorovalnega odbora.
4. Razširjenje združnih prostorov.
5. Slučajnosti.

Opomba: Če ob določenem času ni za sklepčnost prisotnih dovoljno število članov, se vrši pol ure pozneje nov izredni občni zbor, ki sklepa ne glede na število navzočih članov.

Nekaj misli in želj.

Vse nas vodi gotovo en sam cilj, ena sama misel, osvoboditi se iz rok privatne trgovine in njenih posledic v izkoriščevanju.

Ustanovili smo si lastno združno podjetje, ker smo prišli do prepričanja, da golo upitje, proti izrabljanju kapitalističnega sistema ne pomaga nič, dokler sami dejansko ne stopimo v akcijo za gospodarsko osamosvojitvev.

Ta cilj je marsikateremu združniku še tuj in treba bo mnogo združnega izobraževalnega dela, da bo slehernemu delovnemu človeku poznam res pravi in sveti namen združništva.

Stojimo zopet pred lastnim izrednim občnim zborom.

Opozicija stvarna in objektivna je prav povsod zaželjen gost, ki vodi k napredku in uspehom, nasprotno pa je nestvarna in neobjektivna opozicija nesreča za vsako institucijo, kjerkoli se poraja.

Ni naš namen pisati proti opoziciji kot taki, tudi ni naš namen jemati kogarkoli v zaščito pred opozicijo, ker mora list služiti le združni ideji in ne posameznikom.

Želimo le eno, da bi izredni občni zbor reševal objektivno in pravično vsa vprašanja, ki gredo na korist združništva. In tej želji so namenjene te vrstice.

Na zadnjem občnem zboru je bil odklonjen predlog za razširjavo združnih prostorov, ne toliko iz stvarnih razlogov, kakor iz gotovih vzrokov, ki bi gotovo odpadli, če bi objektivnost in pravičnost prevladovala.

Izjave na občnem zboru samem nas potrjujejo v tem naziranju.

Čista vest, čist in plemeniti namen, bo gotovo moral doseči čist, jasen in pošten odgovor.

Čisti nameni in čisti računi so predpogoj vsakemu nadaljnemu razpravljanju.

Zginiti morajo na korist združnega pokreta s površja osebe, ki so na katerikoli nepošteni način škodovali združnemu podjetju in ustvarjali umetno nezadovoljstvo.

Tako težko nalogo izvršimo le, če smo stvarni in objektivni.

Jasno in odkrito si pogledjmo iz oči v oči, naj govorniki na občnem zboru sice in razum in lahko smo prepričani, da bo občni zbor rodil dobre sadove, ki bodo mogočno pripomogli k procvitu našega mladega železničarsko-združnega pokreta.

Odstranimo vse, kar nas razdružuje in poprimimo se sredstev, ki nas združujejo. Čas to zahteva od nas!

Vprašanje nabavljalnih zadrug.

Vzgojno delo za širjenje združne zavesti mora imeti svoj namen. Ta namen pa ne sme biti samo idealen, morveč mora biti tudi v skladu z razvojem sedanjega kapitalističnega gospodarstva.

To pa je najvažnejše pri celotnem združnem vprašanju.

Razvoj narodnega gospodarstva tekom zadnjih sto let nas pripelje do ugotovitve, da se gospodarski sistemi ne menjajo čez noč. Vsak gospodarski sistem nosi takoj v

začetku podlago ogrodja gospodarskega sistema, ki mu bo sledil.

Primerjajmo samo razmerje med fevdalnim in kapitalističnim gospodarskim sistemom.

Še v času polnega v razcvetu se nahačajočega fevdalnega gospodarskega sistema so se že kazali prvi obrisi današnjega kapitalističnega gospodarskega sistema.

V fevdalnem gospodarskem sistemu so se že zbirala v rokah posameznikov ogromna bogastva, ki so samo čakala svobode v gospodarstvu, da stvorijo osnovo bodočega gospodarskega sistema.

Zgodovina nam spričuje, kako ogromna premoženja so se stekla v roke posameznikov večjih trgovskih mest zapadne Evrope, po odkritju Amerike.

Fevdalni gospodarski sistem kljub svojim nazorom ni omogočil samo zbiranje ogromnih premoženj v roke posameznikov, marveč tudi ni delal ovire gospodarskim nazorom, ki so oznanjali v manj jasni obliki novo periodo — svobodo v gospodarskem življenju.

Kratko; fevdalni gospodarski sistem je v svojem lastnem ogrožju na eni strani ustvaril velika bogastva, na drugi pa odprl vrata svobodni privatni podjetnosti, ter tako ustvaril pričetek izvajanja današnjega kapitalističnega sistema.

Slednji je pa tako hitro zmagal samo radi tega, ker mu je predhodnik že davno ustvaril oba najvažnejša predpogoja: Veliko kapitala v rokah posameznikov in ne majhna izkušnost privatne podjetnosti v vseh važnih produkcijskih panogah.

Zelo nasprotno sliko nam pač daje boljševiški poizkus na Ruskem.

Čez noč so hoteli prevesti kapitalistični gospodarski sistem v komunističnega.

Ta načrt jim je spodletel iz dveh bistvenih razlogov.

Na eni strani pomanjkanje kapitala, na drugi pa pomanjkanje izkušenih ljudi v vodstvu produkcije.

Čeprav so v teoriji njih voditelji pazno zasledovali in pojmovali kapitalistični razvoj v Evropi, ga v praksi vendar niso znali uporabiti.

Ravno radi neizkušenosti so njihovi gospodarski načrti tako hitro propadli.

Tu imamo dva vzgleda.

Povdarjati pa moramo, da kapitalistični gospodarski sistem ni zadnja stopnja v razvoju narodnega gospodarskega sistema, ki temelje na delitvi podjetnikovega dela.

Delitev podjetnikovega dela se izraža predvsem v tem, da zasebna podjetnost posameznika ne obvlada več vsega dela, ki ga podjetje zahteva, marveč se zahteve podjetja glede podjetnosti razdelijo na več oseb.

Podjetja, katerih usoda leži v rokah samo ene osebe, zginjajo, nasprotno pa se množe podjetja, čijih vodstvo leži v več rokah.

Posameznik je vedno manj neomejen gospodar svojega podjetja, ter je primoran iz različnih vzrokov deliti vodstvo z drugimi. Nasprotno se pa sam tudi udeležuje vodstva drugače čisto tujih mu podjetij.

Torej se neke vrste proces podružabljenja dejansko že vrši pred našimi očmi, ki pa je še bistveno nasproten modernim socialističnim nazorom, kajti njih glavna in vodilna misel je še vedno osebna korist.

Računati moramo tedaj z dejstvi, kakršna so.

Pri tem počasnem podružabljenju moramo pa še enkrat ugotoviti to, kar smo ugotovili z razmerjem med fevdalnim in kapitalističnim gospodarskim sistemom, da tudi prihodnji gospodarski sistem rabira na eni strani velika bogastva, ki niso več last posameznikov, pač pa skupna last družb vseh mogočih vrst, ki skrbe, da imajo v svoji sredi za vse panoge moderne produkcije izkušene ljudi.

Toraj če si hoče zadruga organizacija zagotoviti sedanji obstoj in celo razširiti svoj delokrog, mora upoštevati goraj že omenjena faktorja in to sta: **Potrebni kapital in skušnje v produkciji in gospodarjenju.** Ta dolžnost je tako važna, da stopajo vse druge naloge več ali manj v ozadje.

Zadruga ima dolžnost, da v prvi vrsti pomaga svojim članom. Ne da pa se trajno doseči, če manjka kapitala in za vodstvo izkušenih ljudi.

Zadruga mora skrbeti za pravi temelj svojega lastnega obstoja, praktično povedano zadrugarji morajo pomagati zadrugi, da si ustvari obstoj s tem, da si napravi svoje premoženje. Oni morajo, ako jim je blagostanje zadruga na srcu, toliko časa žrtvovati tudi del svojih osebnih interesov, da zberejo potrebno premoženje, ki naj

postane osnoven temelj v boju proti izkoriščanju posameznikov in družb.

Ta boj pa lahko vršimo samo z vzgojo izkušenih in poštenih voditeljev, ter z združno zavestjo prožetih posameznikov.

Češkoslovaški min. predsednik Švehla o pomenu zadrugištva.

(Govor čl. predsednika deputaciji zastopnikov zemljedelskega, delavskega in obrtnega zadrugištva.)

»Do dna duše sem prepričan o tem, da je zdravi, gospodarski in socialni razvoj češkoslovaške republike odvisen od popolne izpremembe naziranja našega ljudstva. Po izkušnjah, pridobljenih na kmetih in po mestih, kjer se že leta dolgo deluje v zadrugiškem duhu, vidimo, da vstaja mesto prejšnjega, pod vplivom liberalističnih nazorov z najbrezobzirnejšo sebičnostjo prepojenega in magari preko trupel svojih tovarišev, korakajočega človeka pod vplivom plemenite zadrugiške ideje nov človek, ki razumeva, da v dosego ljudske sreče ni mogoče voditi boja vseh proti vsem, temveč da se samo s pomočjo ideje vzajemne pomoči in ljubezni k bližnjemu dajo poravnati spori v človeški družbi in se da doseči njena oplemenitev in skupnost. Zadrugištvo izraža ono pravo sintezo, ki dopušča na eni strani neobhodno potrebno elastičnost poedinca v interesu napredka, in ki skrbi na drugi strani, da pride ta napredek v dobro celoti — uravnava torej med sebičnostjo posameznika in potrebo celote.

Naloga sedanjosti in bodočnosti mora biti zato stremljenje, da bi se število zadrugiško čutečih in delujočih poedincev stalno množilo, in da bi glavno mladina že iz osnovnih šol prinašala seboj znanje o tem, kaj pomenja zadrugištvo za posameznika, stanove in cel narod. Samo poštena zadrugiška vzgoja, priganjajoča široke ljudske plasti k štedenju, delavnosti in ljubezni k bližnjemu, more dati našemu malemu narodu na razpolago toliko moralno močnih značajev, da se bo mogel hitro iznebiti nesrečne dedščine povojne demoralizacije in si nabrati zaloge duševne in gmotne produkcije ter tako zagotoviti obstoj svojega naroda za daljno bodočnost po vzoru vseh narodov, ki se že stoletja svobodno razvijajo. Zato je tudi ena od najvažnejših dolžnosti naše države, da učinkovito podpre to za bodočnost naroda tako važni prerod, in da ne pripusti izpodkopavanja, zaupanja v organizacijo, ki je pripravljena k žrtvam in k novemu,

uspešnemu delu. Ne poznam razlike v zadrugištvu, čegar vse panoge, bodisi zemljedelska, delavska ali obrtna, so za narod enako dragocene; seveda je mogoče podpisati samo te zadruge, ki so zgrajene na zdravih temeljih, ki so zmožne življenja in ki uživajo neomajano zaupanje svojega članstva, da bi postali svetli pojavi, ki jih kaže zadrugiška vzgoja že danes po naših vaseh in mestih, splošni in pripomogli k skorajšnjemu prerojenju celega našega naroda!«

Besede Švehle veljajo v polnem obsegu tudi za naš narod.

Razširjenje prostorov.

Upravni odbor stavil je na dnevni red izrednega obč. zbora: »Razširjenje prostorov«.

Znano je članom, ki prihajajo k nakupovanju, da se nahaja na tiru poleg zadruge vrsta vagonov, katere je upravni odbor izposloval od železniške uprave, da shrani v njej moko, za katero nima nikakih prostorov na razpolago.

To zasilno skladišče pa nikakor ni niti racijonelno ne ekonomno, kajti moka v teh vagonih se v poletni vročini percentualno vsuši, poleg tega pa utрпи škodo na kakovosti, postane grenka. Najbolj občutna je koruzna moka pri kateri popolna skvarljivost ni izključena.

K vsemu temu pridejo še razne poprave vozov, ki so v slabem stanju, ker uprava nam je dala one vozove, katere je vsled slabega stanja izločila iz prometa.

Treba je bilo tedaj resno misliti na zgradbo skladišča, ki bo odgovarjalo potrebam zadrugiškega obrata za daljšo dobo. Vsako cincanje glede te zgradbe bi škodovalo razvoju in bi znalo imeti za obstoj samo usodne posledice.

Brez dvoma ni daleč čas, ko se bo sedanja gosp. poslovalnica bivše juž. železnice združila z našo zadrugo.

Članstvo se bo takrat pomnožilo z 2—3 kratnim številom.

In dotlej mora biti zgradba skladišča že tu.

Upravni odbor je stvar že s prejšnjim — po občnem zboru pa z novim nadzornim odborom temeljito pretresaval in razmotrival tudi finančno stran te zgradbe, ki bi po aproksimativnem proračunu stala 180—200 tisoč Din.

Ravnokar sta se vrnila naša delegata iz Beograda, ki sta v ministrstvu Saobračaja posredovala za finančno podporo zgradbe. Intervenirala sta pri pomočniku ministra gosp. dr. Avramoviču v navzočnosti gosp. direktorja Deroka in še nekaterih drugih gospodov.

Iz razgovora je bilo razvideti, da ima gospoda resno voljo podpirati združništvo med železničarstvom in predvsem našo zadrugo.

Pričakuje rezultat sklepa tozadevno na občnem zboru in gotove obveze glede soprispevanja od strani združnikov.

Zgradba, ki bi bila dograjena na koncu obstoječega poslopja zadruge, bi znašala v dolžini ca 28 m, v širini pa 7.5 m ter bi vsebovala poleg skladišča tudi pisarniške prostore, katerih upr. odbor pravzaprav danes nima.

Pod celim skladiščem bi bila tudi klet, ki bi bila v zvezi s kletjo pod obstoječo prodajalno.

S to zgradbo bi prostori zadruge bili popolni ter bi zadostovali potrebam v cellem obsegu za dobo 20—25 let.

Garancijo za navedeno dobo nam bo ministrstvo saobračaja po vseh znakih drage volje nudilo, kar lahko sklepamo že danes, se bo pa pred pričetkom zgradbe vsekakor izposlovalo črno na belem.

Pa tudi v najslabšem slučaju, da si Zadruga to skladišče izgradi z lastnimi sredstvi poleg garancije, katero omenjamo gori, bo zadruga z amortizacijo na 4 do 5 let to z lahkoto zmogla vpoštevajoč škodo, katero zamore utrpeti na moki v slučaju, da jo ima preko poletja shranjeno v vagonih.

Natančnejši podatki slede na občnem zboru, kjer se bo podrobneje razmotrivalo posamezne momente.

Zapisnik občnega zbora.

(Nadaljevanje.)

Pri volitvi k točki 5.) dnevnega reda so bili izvoljeni članom upavnega odbora: Železnik Franjo, Podbevšek Ferdo, Zupančič Karl in Podpac Rudolf.

K točki 6.) so bili izvoljeni članom nadzorovalnega odbora: Čuček Ivan, Gajšek Anton, Koprivec Ivan, Korošec Blaž, Vales Josip in Zorman Josip. Namestnikom nadzorovalnega odbora pa: Pompe Rudolf, Dežman Pavel, Jermolj Josip, inž. Leben Ivan, Tavčar Ivan in Lavrič Joško.

K točki 7.) se sprejme predlog nadzorovalnega odbora glede razdelitve čiste-ga dobička in se določi 30% rezervnemu fondu (Din 94.680.—) po 2% dobrodelnemu in penzijskemu fondu (po Din 6312) kot nagrado članom upavnega in nadzorovalnega odbora ter osebju zadruge (Din 21.820.—). Davč. rezerva Din 50.000.

Votira se nadalje kot posmrtninski fond zadrugarjev 12.000.— Din. Preostanek se porazdeli članom in sicer 2% od prometa.

Do 1. julija ne reklamirane oziroma nepriglašene dividende zapadejo v korist posmrtninskega fonda.

Dividende, lanske kakor letošnje se na zahtevo člana izplačajo, sicer jih zadruga obdrži in obrestuje. Za lanske dividende, katere se dvigne sedaj, se plača obresti samo za 12 mesecev, do 1. I. 1924.

Predsednik želi, da se dividende ne dvigujejo. Preide se k točki 8.) dnevnega reda in prečita tajnik revizijso poročilo.

K točki 9.) Slučajnosti se je oglasil g. Rupnik, ki izvaja potrebo razširjenja odnosno zgradbe skladišča za moko. Ker je bilo premlo članov navzočih, se sklene, da se skliče za to važno vprašanje izreden občni zbor, ki naj o tem odloča.

Predsednik se zahvali navzočim za poset in zaključi skupščino ob 14.40 uri.

Cenik glavnih predmetov živil za mesec julij 1924.

vrsta blaga	enota	Din
Moka pecivna 0 gg	kg	5.10
„ mehka	„	4.90
„ krušna	„	3.80
„ ajdova	„	6.25
„ ržena	„	4.20
„ koruzna	„	2.70
Zdrob pšenični	„	6.30
„ koruzni	„	4.—
Otrobi pšenični	„	1.80
„ koruzni	„	1.20
Testenine makaroni dom.	„	9.50
„ italijanski	„	16.50
Riž I vrste	„	10.—
„ II „	„	8.—
Koruza v zrnu	„	2.80
Fižol	„	7.—
Sladkor kocke	„	20.75
„ sipa	„	18.—
Kava I vrste	„	47.—
„ II „	„	41.—
„ žgana	„	49.—
Cikorija Frank	„	23.50
Kava Kneip	„	14.—
Mast domača	„	34.—
„ ameriška	„	27.50
Olje namizno	„	25.—
Milo	„	6.50
Svinjina prekajena	„	40.—
Milo »Schicht«	„	18.50
„ »Zlatorog«	„	16.50
Med	„	22.—
Sir	„	55.—
Češple domače	„	9.—
„ bosanske	„	12.—
Suhe hruške	„	6.—
Rozine la	„	26.—
Platno domače za rjuhe	m	45.—
Kotenina rujava šir. 150 cm	m	40.—
„ „	m	18.—
Šifon	m	20.—
Modrobarvno blago	m	22.—
Platno za predpasnike	m	25.—
Klot črni	m	55.—

Zadruga ima v zalogi ali dobavi potom tvrdk perilo, moške obleke, vsake vrste manufakturo, v zadnjem času smo sklenili ugoden dogovor s prvovrstno čevljar-
no, ki dobavlja in izdeluje po meri solidne čevlje vsake vrste po konkurenčni ceni.

Navedene predmete se daje na obro-
ke, primerno višini nakupa.

Izkaznice se dobi v zadrugi.

Prvovrstna krušna moka se prodaja
tudi nečlanom železničarjem.

Cena kruhu se zniža na 4 Din za kg.

Nekaj številok.

Plačevali smo blago razen mlev-
skih izdelkov po tržnih cenah, včasih
še dražje. (Glasom vesti.)

Slišali smo podobne stvari že večkrat,
čitali smo to natiskano prvič.

Podamo nekaj številok o naših prodaj-
nih cenah, da prihranimo ljudem računa-
nje.

Ozirali smo se pri prodaji na tržne
cene večjih solidnih tvrdk v Ljubljani in
na blago enake kakovosti.

Pomisliti se mora pa, da delajo mali
branjevci, ki so večinoma do 10% dražji,
kot večje trgovine, večkrat reklamo s po-
sameznimi predmeti, enkrat z milom, dru-
gič s cikorijo itd. Vemo tudi iz prakse, da
člani ne pomislijo na kakovost blaga in
tako se n. pr. vrže v en koš domače in bo-
sanske češplje in to 80 tice in 120 tice (80
češpelj na kilogram, to so debele in pa
120 češpelj na kilogram, drobne).

Družina, ki je porabila mesečno 10 kg
moke 0 gg, 30 kg mehke, 20 krušne, pol
kilograma ajdove, 5 kg koruzne, 5 kg zdro-
ba, 3 kg testenin, 3 kg riža, pol kilograma
ješprenja, 1 kg fižola, 6 kg sladkorja, če-
trt kilograma kave 1 kg kavne primesi, 5
kilogramov masti, dozo paradižnikov, pol
kilograma češpelj, četrt kilograma rozin,
1 liter olja, pol litra ruma, 3 kg mila, 1 kg
sode je plačala za to v zadrugi povprečno
848 Din, v ljubljanskih trgovinah bi pla-
čala 1070 Din ali 12.6% več. Pri mlevskih
izdelkih znaša razlika ca 20%, pri drugi
špeceriji 7.5%.

Skupni efekt našega poslovanja v prid
članov je tedaj omenjenih 12.6%, katere
se je članom dalo s cenejšo prodajo in pa
v zadrugi prihranjenih 4.9%, ki se bodo
razdelili deloma kot dividenda, deloma kot
rezervni fond, dobrotvorni fond itd., tedaj
skupna korist 17.5% od nakupa.

Zdaj pa tiste opevane ugodnosti: Od
uprave plačano osebje, luč itd. računamo
letno 84.000 Din ali 1.3% od obrata. Brez-
plačen lokal recimo mesečno 1500 Din ali
0.3% od prometa. Brezplačen prevoz, v ko-
likor pride vpoštev: 5 vagonov pšenice ali

moke, 1 vagon koruze mesečno je 60 ton krat ca 40 para od kilograma (povprečno) je mesečnih 24.000 Din, kar pride drugih predmetov brezplačno (cikorijske itd.), recimo največ 2000 Din mesečno, skupno 26.000 Din ali 4% od obrata. Pred letom, ko so bile cene žitu za ca 50% višje, tovarnina pa absolutno manjša, je znašala ugodnost prostega prevoza komaj 3% od obrata.

Davki, katerih smo oproščeni vključno poslovni davek, bi znašali ca 1.4% od prometa.

Vse ugodnosti, kar jih imamo napram privatnim trgovcem, znašajo tedaj ca 7% od sedanjega obrata (mesečnih ca 650.000 dinarjev).

Sedaj odštejemo od omenjenih 17.5% skupnih koristi teh 7% skupnih ugodnosti preostane še vedno dobrih 10% uspeha, ki ga je dosegla zadruga napram trgovcu v prosti konkurenci, če ne bi imela nobenih ugodnosti.

Povprašajte, kateri trgovec ima mesečnih 10% čistega dobička od mesečnega obrata. Letno bi zneslo to 120% dobička od mesečnega obrata ali trgovec bi lahko podvojil svoje premoženje vsako leto. Takega trgovca pa ne poznamo danes, ko je tekom zadnjih 10 let naraslo število trgovin skoro za 50%. Konsum pa se je v splošnem zmanjšal radi slabih plač za ca 35% v špeceriji in 60% v galanteriji, manufakturi itd. Radi velike konkurence dela danes trgovec tudi samo za obstoj, za davke o kakem izrednem naraščanju osnovnega kapitala ne more biti pri sedanjih konkurenčnih govorih. To omenim, ker se toliko govori o onih 25% dobička, ki ga ima trgovec na papirju dovoljenega.

V razmišljanje.

Kadar čujem glas, da se je našim članom zadrugarjem ponudil ta ali oni trgovec, da bo prodajal po isti ceni, kakor naša zadruga, se nehote domislil na gališke čifute in njih ljubezni do konzumentov.

Neki tovariš, vnet zadrugar, je obredel lep del Bukovine in Galicije, ter pripoveduje, da se v onih krajih ni mogla držati nikaka zadruga, prebivalstvo je pa jako težko izhajalo.

Mnogo so se trudili razni priseljenci, da rešijo domačine pred izkoriščanjem čifutskih pijavk, pa vedno zastoj.

Židje niso preprečevali ustanavljanje zadrug, celo dopustili so, da se je malo razvila in dobila pogum. Ko pa je prišel njihov čifutski trenutek, so šli solidarno s cenami navzdol, prodajali celo v lastno izgubo.

Masa je sicer ta manever poznala že iz prakse in vedela za posledice in vendar so pustile zadruga na cedilu, ker je bilo pri čifutu ceneje so tam kupovali, ker ni bilo treba plačati deležev.

Tudi zadruga je šla s cenami navzdol in prodajala v izgubo, izčrpala svoj rezervni fond, načela deleže članov in napovedala konkurz.

Ko je končno zadruga zmrznila, so šli čifutski trgovci zopet kvišku s cenami in sicer tako visoko, da so kmalu doprinesli, kar so preje izdali, da so zadrugo ubili.

Znebili so se s tem resnega konkurenta in delali potem poljubno v prid svoji bisagi.

O naših trgovcih sicer podobnega ne moremo trditi, ker je poznana njih solidnost, vendar se pa le najdejo ravno danes, radi velike konkurence prodajalne, ki iščejo na tak način konzumenta, ga spravijo v dolg, privežejo za daljšo dobo nase in zaslužijo lepe denarce.

Ne zavidamo trgovcem njih skrb za delo in zaslužek, pustimo jih v miru.

Ali tudi oni naj puste konzumenta, da se organizira, zbere svoj konzum v zadrugi, kakor mu to pri današnji težki misli najbolj kaže.

Zadružni vestnik.

VIŠINA KREDITA.

Pozivljamo člane, da si puste od svojih službenih predstojnikov v nabavni knjižici potrditi višino novih mesečnih prejemkov, da jim povišamo sorazmerno višino dosedanjega kredita.

Opozorjamo člane Primorce, da imamo v zalogi tudi olivno olje iz Dalmacije. V kratkem dobimo tudi sadne soke (iz borovnic, bezgovih jagod, jabolk, malin) in steriliziran grozdni sok.

*

Za pošiljke v steklenicah ne prevzame zadruga nobene odgovornosti (to so pošiljke olja, kisa itd.). Člani naj toraj sami skrbijo za varno zapakovanje (lesene škatle ali slamnate ovitek) steklenic, ali pa odvezemo steklenice osebno ob priliki osebne nakupa.

Ponekod ima več članov po 1 zaboj za dopošiljanje nakupljenih živil.

V enem takem zaboju je bilo več naročilnic brez podpisov. Osobje vsled tega ne ve, kam spada to in kam zopet drugo blago.

Zato naj vsak član naročilnico čitljivo podpiše.

ČLANOM NA ZNANJE!

Vse pritožbe, kakršnegakoli značaja, bodisi slabe postrežbe ali kakovosti, ne-

vljudnega obnašanja osebja, naj se naslovijo na zadrugo pod naslovom »nadzorovalni odbor« v zaprti kuverti..

Člani pa se pozivljajo, da se izogibajo vsaki osebni polemiki in prerekanju, ker nima to nikakega uspeha — in ugledu zadruga, katerega naj vsak zaveden član skuša le dvigniti — lahko škoduje.

Nadzorni odbor bo vse utemeljene pritožbe rešil in o tem dotičnega člana obvestil.

Zato, člani, ubirajte glede pritožb edino to pravo pot, da se preneha tudi s cestno in gostilniško kritiko v vašem lastnem podjetju.

Iz upravnništva.

Da bo vsak član točno prejemal »Zadrugarja«, naj vsak član skrbi, da bo zadruga v vsaki spremembi stanovanja takoj obveščena. Sporoči naj natančen naslov in pošto.

Tudi oni člani, katerim 1. številka »Zadrugarja« ni prišla na pravi naslov, ali pa ga sploh niso prejeli, naj to sporoče zadrugi »redakcijski odsek«.

Ti slednji naj časopis reklamirajo pri poštnem uradu svojega bivališča.

Iz uredništva.

VSEM ZADRUŽNIKOM.

V prvi številki našega lista smo naznanjali, da hočemo otvoriti posebno rubriko za vprašanja in odgovore. Ta naš poziv ni našel doslej namanjšega odmeva med zadrugarji.

Zato ponovno pozivamo vse, ki jim je mar za procvit in napredek, da se poslužujejo te prilike.

Vprašanja so lahko različna. Zado- stuje vprašati po dopisnici na uredništvo lista. Odgovorilo se bo točno in jasno. Pri tem ne bodo imeli koristi samo posamezniki, marveč vsi zadrugarji, ki list dobivajo in ga čitajo.

Priporočamo posebno našim gospodinjam, ki imajo nešteto skrbi, pa si ne vedo pomagati v marsikateri zadevi, da se poslužijo te ugodnosti.

Čemu vprašati za svet tuje, neizkušene ljudi, včasih cel za drag denar, če pa hoče postati naš »Zadrugar« stalen in brezplačen svetovalec.

Izdajatelj: »Nabavljalna zadruga uslužbencev državnih železnic« v Sloveniji.

Glavni in odgovorni urednik Fr. Rupnik. Tisk tiskarne Makso Hrovatin v Ljubljani.